

TILNI O'RGATISHGA OID O'YINLAR VA ULARNING DARSDA QO'LLANILISHI

Abdupattayeva Kamola

O'zbekiston Milliy Universiteti 3-kurs bosqichi talabasi.

Annotatsiya: O'quv o'yinlarining tasnifi, chet tili darslarida o'yin faoliyati, o'yinlarga qo'yiladigan asosiy talablar, asosiy ko'rsatmalar.

Kalit so'zlar: chet tili, o'yinlar, bolalar, o'qituvchi, tarbiya.

Chet tilini o'qitish jarayonida o'yinlarning o'rni haqidagi savolni ko'tarish zarurati, birinchi navbatda, ba'zi o'qituvchilar va metodistlar o'yinlarni so'z boyligini kengaytirishning asosiy usuli va og'zaki nutq ko'nikmalarini rivojlantirishning deyarli yagona usuli deb bilishlari bilan izohlanadi.

K.D. Ushinskiy mashg'ulotning boshidanoq sinflarni o'yindan ajratishni maslahat berdi va o'quv vazifalarini bajarishni "bolaning jiddiy mas'uliyati" deb hisobladi, chunki o'qituvchi bolani jiddiy darslardan qanchalik himoya qilsa, ularga o'tish shunchalik qiyin bo'ladi. Shu bilan birga, u ham "bola uchun qiziqarli bo'lgan jiddiy tadbirlarni amalga oshirishni" taklif qildi, ya'ni. Xulosa shuni ko'rsatadiki, bolalarda chet tiliga muhabbat uyg'otish uchun o'qituvchi darslarni shunday tashkil qilishi kerakki, bola o'yindan qoniqish hissini his qiladi. Chet tili darslarida o'quv jarayoniga kiritilgan o'yin o'qitish usullaridan biri sifatida qiziqarli, murakkab bo'lmagan va jonli bo'lishi, yangi til materialini to'plash va ilgari olingan bilimlarni mustahkamlashga yordam berishi kerak. Shuni yodda tutish kerakki, o'yin jarayoni o'quv jarayonini sezilarli darajada osonlashtiradi; Bundan tashqari, mohirona yaratilgan o'yin o'rganishdan ajralmasdir.

A.S. Makarenkoning "O'yin bola hayotida muhim ahamiyatga ega, u kattalar faoliyati, ishi, xizmati bilan bir xil ma'noga ega" degan so'zlari o'qituvchi faoliyati uchun asosdir.

Ammo shuni ta'kidlashni istardimki, o'yindan foydalanish chet tilini o'rgatish bilan bog'liq holda yaxshi o'rganilmagan. Aynan o'yin kognitiv qiziqishni oshirish, murakkab o'quv jarayonini osonlashtirish, o'quvchilarning ijodiy shaxsini shakllantirish uchun shart-sharoit yaratish, shuningdek, o'qituvchining kasbiy mahoratini zamonaviy texnologiyalar darajasiga olib chiqishda alohida rol o'ynashi mumkin.

Biroq, har bir o'yin (hatto eng jonli va qiziqarli) bu maqsadga mos kelmaydi. Shuning uchun to'g'ri o'yinni tanlash chet tili o'qituvchisining birinchi darajali vazifalaridan biridir. Ushbu tanlov o'yinning maqsadga muvofiqligi, uning bosqichma-bosqich murakkablashuvi va leksik tarkibini hisobga olgan holda amalga oshirilishi kerak. Darslar uchun tanlab olingan o'yinlar oddiy bolalar o'yinlaridan shunday farq qiladiki, tasavvur omili, bola fantaziyasi fonga o'tib, kuzatish va diqqat ustunlik qiladi. Bolalarga chet tilini o'rgatish jarayonida o'yinning o'ziga xos xususiyatlarini hisobga olgan holda, o'qituvchi o'yinning borishini boshqaradi va nazorat qiladi.

Shunday qilib, tadqiqot natijalarini sarhisob qilsak, yuqorida aytilganlarga asoslanib, shuni ta'kidlash mumkinki, o'yin ijobiy hissiy holatni kafolatlash vositasi sifatida o'qituvchilar va talabalarning unumdorligi va qiziqishini oshiradi, monoton ishlashdan farqli o'laroq. muayyan vazifalar. Qolaversa, chet tili darslarida ta'limiy o'yinlardan foydalanish o'quvchilarda ma'lum nutq ko'nikmalarini shakllantirishga yordam beradi, nutq ko'nikmalarini rivojlantiradi, muloqot qilish qobiliyatini o'rgatadi.

Shuni esda tutish kerakki, o'yinlar o'quvchilarning tayyorgarlik darajasiga mos kelishi, o'yin shaklini tanlash pedagogik va didaktik jihatdan asoslanishi kerak.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Anikeeva N.P. Jamoadagi psixologik iqlim [Matn]: ilmiy nashr / N.P. Anikeeva. - M.: Ta'lim, 2001.
2. Bocharova L.P. Boshlang'ich va o'rta ta'lim bosqichlarida chet tili darslarida o'yinlar // Maktabda chet tillari. 3-son [Matn] / - 2005
3. Vygotskiy, L.N. Maktabgacha yoshdagi tasavvur va ijod [Matn] / L.N. Vygotskiy - Sankt-Peterburg: Ittifoq, 2009.
4. Kolesnikova I.E. Chet tili darsidagi o'yinlar: o'qituvchilar uchun qo'llanma. [Matn] / I.E. Kolesnikova - Minsk: Narodnaya Asveta. - 2001
5. Kuznetsova, L.V. Kichik maktab o'quvchisi shaxsining barkamol rivojlanishi: O'qituvchilar uchun kitob [Matn] / L.V. Kuznetsova - M.: Ta'lim, 2008
6. Sadullaeva N., Sapaeva D. Analysis of Eponyms in the Terminology of Dermatovenereology //Annals of the Romanian Society for Cell Biology. – 2021. – C. 452-459.
7. Sadullaeva, N., & Bakhtiyorova, M. (2021). Reflection of Onomastic Principles in Naming. Annals of the Romanian Society for Cell Biology, 3001-3007.
8. Sadullaeva N., Burieva U. The Peculiarities of Incomplete Sentences in Modern English //Annals of the Romanian Society for Cell Biology. – 2021. – C. 3008-3020.
9. Arustamyan, Y., Siddikova, Y., Sadullaeva, N., Solieva, M., & Khasanova, N. (2020). Assessment of Educational Process and its Organization. International Journal of Psychosocial Rehabilitation, 24(S1), 573-578.
10. Nilufar S., Elvira A. GENDER SPECIFICITY OF PEDAGOGICAL DISCOURSE //INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCES WITH HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS. – 2023. – T. 3. – №. 08.05. – C. 187-190.
11. Gulnoza K., Sadullaeva N. LINGUISTIC FEATURES OF GLUTTONIC DISCOURSE.
12. Djafarova, Dildora, Yaxshiboyeva Nodira, and Abdullayeva Zulfiya. "Socio-Cultural Memory and Its Reflection In French Phraseology." Journal of Positive School Psychology (2022): 2883-2889.
13. Ilhomovna, Djafarova Dildora, and Bobokalonov Odilshoh Ostonovich. "Interaction of Language Games in the Articulation of “Historical Memory” Within French and Uzbek Phraseology." American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education (2993-2769) 2.1 (2024): 348-354.
14. Ilhomovna, Djafarova Dildora, Bobokalonov Odilshoh Ostonovich, and J. A. Yakubov. "Archaic Phraseological Units as Windows into “Historical Memory” in French and Uzbek Linguistic Traditions." American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157) 2.1 (2024): 163-169.
15. Ilhomovna, Djafarova Dildora, Bobokalonov Odilshoh Ostonovich, and Yaxshiboyeva Nodira Ergashovna. "Contemporary Usage of Archaic Phraseological Units Expressing “Historical Memory” In Uzbek and French Languages." American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education (2993-2769) 2.2 (2024): 371-377.